

Curriculum vitæ

Helena Maaria Saarikoski

Filosofian tohtori, dosentti

Vapaa tutkija, tietokirjailija ja kustantaja, kriitikko

Yhteystiedot

Itämerenkatu 8 B 45, 00180 Helsinki

saarikoski.helena@gmail.com, helena.saarikoski@partuuna.fi

045 6795527

Kielitaito. Äidinkieli suomi. Työkielet suomi, ruotsi, englanti ja ranska, auttavat espanja, portugali, latina ja venäjä.

Tutkija

Olen koulutukseltani folkloristiikan tutkija, erikoistunut nykyculttuurin kenttätutkimukseen, etnografiseen metodologiaan, nuoriso- ja tyttö tutkimukseen ja populaarin tanssi- ja musiikkikulttuurin tutkimukseen sekä esitystutkimukseen.

Väittelin tohtoriksi Helsingin yliopistossa vuonna 1994 tutkimuksella

- *Kouluajan kivoin päivä. Folkloristinen tutkimus penkinpainajaisperinteestä* (SKS 1994).

Tieteelliset pääteokseni tämän jälkeen ovat kirjat

- *Mistä on huonot tytöt tehty? Tutkimus huora-sanan käytöstä ja tyttöjen kokemasta kiusaamisesta* (1. painos Tammi 2001, 2. korjattu painos Partuuna 2012) sekä
- *Nuoren naisellisuuden koreografioita. Spice Girlsin fanit tyttöyden tekijöinä* (SKS 2009).

Näihin liittyvät toimittamani tieteelliset artikkelikokoelmat

- *Tanssi tanssi. Kulttuureja, tulkintoja.* (Tietolipas 186, SKS 2003),
- *Leikkikentiltä. Lastenperinteen tutkimuksia 2000-luvulta* (Tietolipas 208, SKS 2005) ja
- *Esitystutkimus* (toim. Annette Arlander, Helena Erkkilä, Taina Riikonen ja Helena Saarikoski, Partuuna 2015).

Meneillään on tutkimukseni Suomen 1900-luvun paritanssi- ja musiikkikulttuurista, lavojen ja seurantalojen tansseista. Olen julkaissut toimittamani tutkimuksen ainesjulkaisun

- *Silloin tanssittiin tangoa. Tanssikansan kertomaa 1900-luvulta* (Partuuna 2014) sekä kirjoittanut vuodesta 2010 lähtien noin kaksitoista tämän tutkimuksen näkökulmia ja metodologiaa koskevaa tieteellistä kirjoitusta ja esitelmää.

Olen julkaissut vuodesta 1981 lähtien yhteensä noin 30 tieteellistä artikkelia ja kaiken kaikkiaan noin 85 nimekettä tieteellisissä julkaisuissa sekä pitänyt esitelmän noin 30 koti- ja ulkomaisessa tieteellisessä kongressissa.

Tieteentekijöiden liiton jäsen olen vuodesta 1990 ja Helsingin yliopiston dosenttiyhdistyksen jäsen vuodesta 2001.

Väittelemisen jälkeen olen toiminut vapaana tutkijana, projektitutkijana (yhteensä 104 kuukautta) ja projektinjohtajana mm. Suomen Akatemian hankkeissa, ja yliopiston opettajana. Olen luennoinut korkeakouluissa tuntiopettajana ja vierailevana luennoitsijana vuodesta 1987 lähtien yhteensä yli 300 tuntia. Viimeisimmät luentokurssini ja vetämäni työpajat koskevat etnografian metodologiaa (Teatterikorkeakoulun jatkokoulutus, Valtakunnallinen musiikin tutkijakoulu ja kauppakorkeakoulujen Tekes-projekti 2011–2014).

Johdin kahdentoista vuoden ajan (1996–2008) Helsingissä kuukausittain kokoontunutta monitieteistä tyttö tutkimusseminaaria, jonka piiristä ovat lähtöisin monet tyttö tutkimuksen avaukset Suomessa, kolme Suomen Akatemian akatemiahanketta (Satu Apo 1998–2001;

Helena Saarikoski 2004–2006; Taru Leppänen 2008–2011), valtakunnallinen tyttötutkimusverkosto ja tyttökulttuuriaiheet väitöskirjat (Anna Anttila 2009; Karoliina Ojanen 2011).

Ohjaan kolmen Helsingin yliopiston folkloristiikan jatko-opiskelijan ja yhden Teatterikorkeakoulun jatko-opiskelijan meneillään olevaa väitöstutkimusta. Olen ohjannut kolmea folkloristikassa Helsingin yliopistossa valmistunutta väitöskirjaa.

Olen toiminut kahden väitöskirjan esitarkastajana ja vastaväittäjänä, musiikkitieteessä Åbo Akademiassa 2003 (Hanna Väätäinen) ja koreografiassa Taideyliopiston teatterikorkeakoulussa 2013 (Soile Lahdenperä).

Hankittu tutkimusrahoitus (kirjoittamani hakemukset)

Julkinen tutkimusrahoitus

2007, 310 000 €, Suomen Akatemia, tutkimusmääräraha projektille *Constructing Gender in Children's Culture* (2008–2011) (haettu FT Taru Leppäsen kanssa), Turun yliopisto, naistutkimuksen oppiaine.

2005, 25 000 €, opetusministeriö, valtionavustus liikuntatieteellisistä tutkimusmäärärahoista tutkimukseen *Nuoren naisellisuuden koreografioita*, Helsingin yliopisto, folkloristiikan oppiaine.

2003, 241 300 €, Suomen Akatemia, tutkimusmääräraha johtamalleni projektille *Gender Narrated in Speech and Deed* (2004–2006), Helsingin yliopisto, folkloristiikan oppiaine.

1995–1997, 75 000 mk x 3, opetusministeriö, vuosittainen työskentelyapuraha nuorisotutkimusmäärärahoista Nuorisotutkimusseuran projektiin.

Kohdeapuraha

2013, 60 000 €, Suomen Kulttuurirahasto, Esitystutkimuksen työpaja, työryhmä Helena Saarikoski, Annette Arlander, Taina Riikonen.

Apurahat tieteelliseen työskentelyyn (2010–2015)

2015, 22 000 €, Niilo Helanderin säätiö

2012, 25 000 €, Suomen Kulttuurirahasto

2010, 14 500 €, Svenska litteratursällskapet i Finland

Tutkijanvirat ja -tehtävät (2000–2015)

Tutkija, Kulttuuriosuuskunta Partuuna (Kulttuurirahasto), 12 kk	2013–2014
Erikoistutkija, Turun yliopisto (Suomen Akatemia), 20 kk	2008–2009, 2010–2011
Suomen Akatemian tutkimushankkeen johtaja (palkaton), 3 v.	2004–2006
Tutkija, Helsingin yliopisto (opetusministeriö), 6 kk	2005
Tutkija, Helsingin yliopisto (Suomen Akatemia), 12 kk	2004
Akatemiatutkija, Suomen Akatemia, 11 kk	2000–2001

Tutkimusprojektit

2010–jatkuu. Yhteistyöryhmä *19th Century Derived Round Couple Dances* ICTM:n (International Council for Traditional Music) Etnokoreologian tutkimusryhmässä. Tehtävä: Ryhmän tuottaman tutkimusantologian toimitustyö yhdessä Egil Bakkan, Theresa Bucklandin ja Anne von Bibra Whartonin kanssa.

2013–2015 *Esitystutkimuksen työpaja*. Suomen Kulttuurirahaston rahoittama tieteiden- ja taiteidenvälinen tutkimusohjelma. Tehtävä: tutkija, koordinaattori.

2008–2011 *Sukupuolten tuottaminen lasten kulttuurissa*. Suomen Akatemian projekti Turun yliopiston naistutkimuksen oppiaineessa, johtaja amanuenssi Taru Leppänen. Tehtävät: erikoistutkija; projektin tieteellinen johtaminen; rahoitushakemuksen kirjoittaminen Suomen Akatemialle (2007).

2005–2009 pohjoismaisen lastenkulttuurintutkijoiden verkoston BIN-Nordenin projekti *Child Culture in the 21st Century*, johtaja prof. Beth Juncker Danske Biblioteksskolesta (Kööpenhamina), Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoitus. Tehtäviä: työryhmien vetäminen kongresseissa; ohjelmakomitean jäsen Islannin-kongressissa 2007; loppuraportin toimituskunnan jäsen (2008).

2004–2006 *Sanoin ja teoin kerrottu sukupuoli*. Suomen Akatemian projekti Helsingin yliopiston folkloristiikan oppiaineessa. Tehtävät: projektin hallinnollinen ja tieteellinen johtaja; tutkija.
 1998–2001 *Tyttökulttuurin muuttuvat mallit*. Suomen Akatemian projekti Helsingin yliopiston folkloristiikan oppiaineessa, johtaja prof. Satu Apo. Tehtävä: tutkija.
 1995–1997 *Nuorisotutkimusohjelma 2000*. Opetusministeriön rahoittama Nuorisotutkimusseuran tutkimusprojekti, johtaja dos. Helena Helve. Tehtävä: tutkija.

Jäsen tieteellisissä seuroissa

SIEF Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (jäsen vuodesta 2008)
ICTM International Council for Traditional Music (jäsen vuodesta 2005)
Folklore Fellows (jäsen vuodesta 2005)
BIN-Norden, pohjoismainen lastenkulttuurintutkijoiden verkosto (jäsen vuodesta 2005)
Suomen Naistutkimuksen Seura (jäsen vuodesta 2005)
Suomen Etnomusikologinen Seura (jäsen vuodesta 2002)
NOFOD, Nordiskt Forum för Dansforskning (jäsen vuodesta 2002)
Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura (jäsen vuodesta 1994)
Nuorisotutkimusseura (jäsen 1991–2001)
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (työjäsen vuodesta 1989)
Helsingin tutkijanaiset ry (jäsen vuodesta 1983)
Suomen Antropologinen Seura (jäsen vuodesta 1983)

Koulutus ja oppiarvot

Ylioppilas, Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu	31.5.1977
Filosofian kandidaatti, Helsingin yliopisto	31.1.1989
Filosofian tohtori, Helsingin yliopisto, humanistinen tiedekunta	7.3.1995
Folkloristiikan dosentti, Helsingin yliopisto, nimitetty virkaan	26.3.2001
Folkloristiikan ja naistutkimuksen dosentti, arvo Helsingin yliopistossa	9.3.2010

Tietokirjailija ja kustantaja

Olen julkaissut tieto- ja tiedekirjallisuutta kulttuurientutkimuksen alalta, yhteensä yli sata nimekettä.

Julkaisemani kirjat

2015 *Esitystutkimus*, toim. Annette Arlanderin, Helena Erkkilän ja Taina Riikosen kanssa. Partuuna. Nid. 412 s., PDF 410 s.
 2014 *Silloin tanssittiin tangoa. Tanssikansan kertomaa 1900-luvulta*, toim. Partuuna. 336 s.
 2012 *Mistä on huonot tytöt tehty? Tutkimus huora-sanan käytöstä ja tyttöjen kokemasta kiusaamisesta*. 2. korjattu painos. Partuuna. 268 s. (1. p. Tammi 2001.)
 2009 *Nuoren naisellisuuden koreografioita. Spice Girlsin fanit tyttöyden tekijöinä*. SKS. 389 s.
 2006 *Kateus, juoru, kiusaaminen – esseitä henkisestä yhteisöväkivallasta*. Nemo. 184 s.
 2005 *Leikkikentiltä. Lastenperinteen tutkimuksia 2000-luvulta*, toim. SKS. 367 s.
 2003 *Tanssi tanssi. Kulttuureja, tulkintoja*, toim. SKS. 331 s.
 2000 *Ung i Norden. Evalueringsforskning*. Nuorisotutkimusseura. 104 s.
 1997 *Nuorten elämänpolkuja Lama-Suomessa*. Helena Helven ym. kanssa. Nuorisotutkimusseura. 239 s.
 1994 *Kouluajan kivoin päivä. Folkloristinen tutkimus penkinpainajaisperinteestä*. SKS. 240 s.
 1987 *Kansanrunoustieteen laitoksen opintotyöt 1886–1985. Luettelo ja asiahakemisto*, toim. Irma-Riitta Järvisen kanssa. 2. uudistettu painos. Helsingin yliopiston kansanrunoustieteen laitos. 169 s.

Olen Suomen Tietokirjailijat ry:n jäsen vuodesta 1998.

Kulttuuriosuuskunta Partuunassa olen toiminut tietokirjallisuuden kustantajana vuodesta 2012. Olen ollut tieteellisten lehtien *Nuorisotutkimus*-lehden (1991–2001) ja *Eloren* (2005–2011)

toimittaja yhteensä 17 vuotta, toimittanut julkaisutoimittajana yli 50 tieteellistä artikkelia painoon ja toiminut tieteellisenä vertaisarvioijana laajasti kulttuurintutkimuksen julkaisuissa.

Partuunassa olen toiminut julkaisijan edustajana musiikki-cd-levyjen KOPCD01 (2013), KOPCD02 (2014) ja digitaalisen musiikkialbumin KOPDA03 (2015) taloudellisena tuottajana. Olen myös vastannut nettisivujen www.partuuna.fi tekstien ja muun tiedotusmateriaalin kirjoittamisesta.

Apurahat luovaan tietokirjalliseen työskentelyyn (2010–2015)

2014, 6000 €, Niilo Helanderin säätiö

2011, 3000 €, Suomen Tietokirjailijat ry.

2010, 1000 €, Taiteen keskustoimikunta, kirjastokorvaus

Kriitikko

Olen julkaissut noin 30 tieto- ja tiedekirjojen arviota, valtaosin *Eloressa* (www.elore.fi), muissa suomalaisissa tieteellisissä lehdissä, *Helsingin Sanomissa* ja Kööpenhaminassa ilmestyvässä *NordNyttissä*.

Olen Suomen arvostelijain liiton SARV:n jäsen vuodesta 2004.

SARV:n, Suomen Tietokirjailijat ry:n ja Suomen tiedetoimittajien liiton järjestämä tietokirjallisuuden kriittikkikoulutus (kolme lähiovetusjaksoa).

Luottamustoimet

Esitystutkimuksen verkoston perustajajäsen 2011 ja kahden tutkimuspäivän järjestelytoimikunnan jäsen touko- ja marraskuussa 2011. < esitystutkimus.wordpress.com/ > Kulttuuriosuuskunta Partuunan perustajajäsen, hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja 19.12.2011 lähtien. < www.partuuna.fi >

Suomen Kansantietouden Tutkijain Seuran julkaiseman tieteellisen lehden *Eloren* toimituskunnan jäsen numerosta 1/2005 numeroon 2/2011. < www.elore.fi >

Nuorisotutkimusseura, hallituksen jäsen 1991–93, 1997–2001; *Nuorisotutkimus*-lehden toimittaja 1991–2001, varapäätoimittaja 1999–2001.

Pelastakaa edes äidit -yhdistys ry:n perustajajäsen ja puheenjohtaja 1990.

Lingva ry:n ranskan alaosaston (Helsingin yliopiston ainejärjestö) hallituksen jäsen 1977–1979, puheenjohtaja 1979, lehden *Le petit monden* päätoimittaja, opiskelijaedustaja romaanisen filologian laitosneuvostossa.

Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu, teinikunnan hallitus 1973–1974.

Muuta

Kirjailija Pentti Saarikosken tekijänoikeuden omistajien valtuuttama teosten käytön valvoja. Rannikkolaivuritutkinto, Suomen Navigaatioliitto, kevät 2011.

Perhesuhteet

Syntynyt Helsingissä 1.10.1958.

Nimi 1985–90 Saarikoski-Hyttinen.

Avoliitto 1980 näyttelijä Harri Hyttisen kanssa; avioliitto 1985; eronnut 1990.

Äiti 1987, poika Otso Hyttinen; isoäiti 2008, Linnea ja 2013, Oliver Lohikivi.

Koko akateeminen ansio- ja julkaisuluettelo, ks. <

For full academic CV and list of publications, see online <

<http://www.partuuna.fi/helenasaarikoski> >